

VAC-PACT PILOTPROJEKTS
UZTICĪBA VAKCINĀCIJAI –
PACIENTU UN PROFESIONĀĻU
INFORMĒTĪBA, KOMUNIKĀCIJA UN
UZTICĪBA

Vakcinācija un diabēts

Finansē
Eiropas Savienība

Pašreizējais stāvoklis

- Tūkstošiem pieaugušo visā pasaulē katru gadu saslimst ar slimībām, kuras varētu novērst ar vakcīnām.
- Cilvēkiem ar **diabētu** bieži ir lielāks risks saslimt ar komplikācijām, ko izraisa **ar vakcīnām novēršamas slimības**.

Pasaules Veselības organizācijas (PVO) aprēķini liecina, ka:

422 miljoniem cilvēku

visā pasaulē ir diabēts.

1,6 miljoni nāves gadījumu

katru gadu tiek tieši saistīti ar diabētu.

Vakcinācija ir svarīgs solis, lai saglabātu veselību. **Runājiet ar veselības aprūpes speciālistu, apspriediet savu individuālo situāciju un veselības vajadzības un pārliecinieties, ka saņēmt visas vakcīnas.**

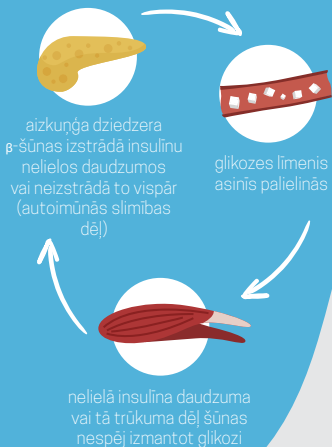
Pārskats par diabētu

Diabēts ir **hroniska slimība**, ko raksturo **paaugstināts cukura līmenis asinīs** (glikoze). Tas rodas, kad aizkuņģa dziedzeris vairs nespēj izstrādāt insulīnu vai organisms nespēj izmantot tā izstrādāto insulīnu. Diabēts atkarībā no cēloņa izpaužas dažādās formās.

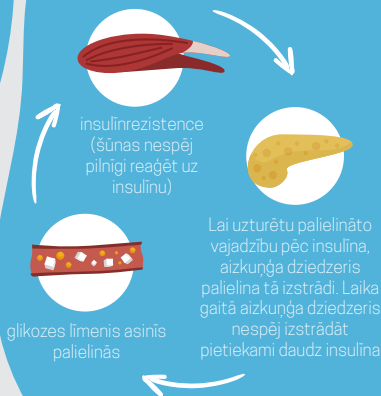
1. tipa diabēts

var parādīties jebkurā vecumā, bet visbiežāk tas rodas bērniem un pusaudžiem.

2. tipa diabēts

ir visizplatītākais, veidojot ~90% gadījumu, kuri galvenokārt skar pieaugušos.

Pārskats par **diabētu**

... turpinājums

Citi diabēta veidi ietver arī **gestācijas diabētu**, kas var attīstīties grūtniecības laikā un ir saistīts ar komplikācijām gan mātei, gan bērnam.

Diabēts, īpaši, ja tas netiek pienācīgi kompensēts, var apgrūtināt imūnsistēmas **cīņu pret infekcijām**, salīdzinot ar cilvēkiem bez diabēta.

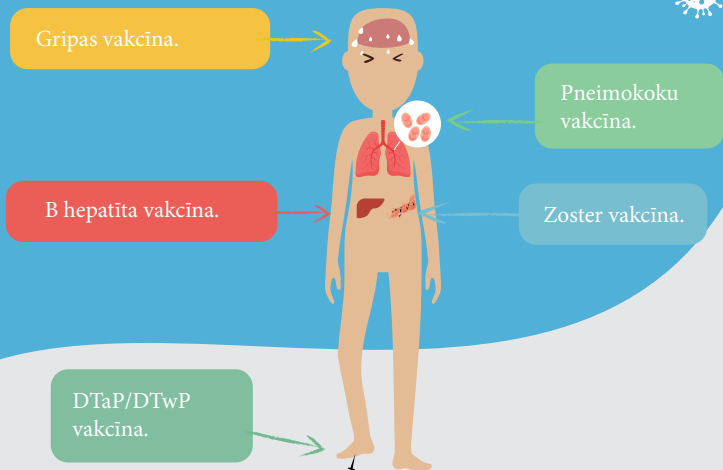
Pašlaik nav iespējams izārstēt diabētu, taču, **ārstējoties, veicot profilaktisku aprūpi un mainot dzīvesveidu, jūs varat dzīvot ilgu, veselīgu dzīvi!**

Svarīgākās vakcīnas

Mēs zinām, ka **cilvēki ar diabētu** ir vairāk pakļauti veselības riskiem, kas saistīti ar slimībām, kuras iespējams novērst ar vakcīnas palīdzību.

Šīs ir 5 galvenās vakcīnas, kas palīdz mazināt šos riskus, pamatojoties uz Centers for Disease Control and Prevention (slimību profilakses un kontroles centru) ieteikumiem:

- Dažas vakcīnas nav ieteicamas cilvēkiem ar novājinātu imūnsistēmu. **Katras vakcīnas gadījumā konsultējieties ar savu veselības aprūpes speciālistu.**
- Paturiet prātā: regulārās medicīniskās vizītes ir piemērots laiks diabēta aprūpes nodrošināšanai, novērošanai un pastāvīgai pacientu izglītošanai.

Covid-19

2020. gada 11. martā PVO raksturoja Covid-19, **infekciozu elpceļu slimību**, ko izraisījis nesēn atklāts koronavīruss, kā globālu pandēmiju, kas skar visu vecumu cilvēkus.

- Simptomi parasti sākas 3–7 dienu laikā pēc saskares ar vīrusu, bet dažos gadījumos simptomi parādās pat pēc 14 dienām.

Biežākie simptomi

Drudzis

Klepus

Elpošanas grūtības

Nogurums

Muskuļu sāpes

- Retas un smagas komplikācijas var būt plaušu infekcija, nieru slimība un pat nāve.
- Cilvēki ar diabētu tiek uzskatīti par **Covid-19 augsta riska grupām**, un viņiem ir lielāka iespēja, ka attīstīsies smagi simptomi.
- Covid-19 smaguma pakāpe ir **saistīta ar paaugstinātu vecumu** (>60 gadi) un **vairāku pamatslimību klātbūtni**. Jaunākie dati norāda arī uz nedaudz augstāku riska līmeni vīriešu grupām.

Covid-19

... turpinājums

Ņemot vērā paaugstinātu komplikāciju risku Covid-19 dēļ, ir svarīgi, lai cilvēki ar diabētu tiktu iekļauti vakcinācijas programmu prioritārajās grupās.

Līdz 2021. gada septembrim Eiropas Zāļu aģentūra (EMA) Eiropas Savienībā ir atļāvusi izmantot šādas vakcīnas pret Covid-19: **Comirnaty** (Pfizer-BioNTech), **Spikevax** (Moderna), **Vaxzevria** (AstraZeneca) un **Janssen**.

Informēts lēmums

Ir ļoti svarīgi, lai vakcinācijas trūkums un vilcināšanās tiktu atrisināti **atklātā dialogā, kas pamatots ar zinātniskajiem pierādījumiem**. A **visa mūža pieeja vakcinācijai** izmantojot apzinātu kopīgu lēmumu pieņemšanu!

Charter on Patient Empowerment (Eiropas Pacientu foruma Pacientu tiesību ievērošanas harta) par pacientu pilnvarām atbalsta uz pacientu orientētu veselības aprūpes praksi, ievērojot šādus principus:

Jūs esat vairāk nekā tikai jūsu veselības stāvoklis!

Jūs esat pilnvarots pieņemt lēmumus tiktāl, cik vēlaties.

Jūs esat līdzvērtīgs partneris visos lēmumos, kas saistīti ar jūsu veselību.

Jūs varat pieprasīt, lai jums nepieciešamā informācija, ieskaitot jūsu veselības ierakstus, būtu pieejama viegli saprotamā formātā.

Veselības aprūpes speciālisti un mūsu veselības sistēma aktīvi veicina veselības pratību visiem.

Jums ir pieejams nepārtraukts atbalsts, kas jums nepieciešams, lai pārvaldītu savas veselības aprūpi. Tikai palūdziet!

Jūsu pieredze ir būtisks veselības aprūpes kvalitātes rādītājs.

Jūs varat arī piedalīties veselības aprūpes pakalpojumu novērtēšanā un kopīgā izstrādē, lai tie būtu labāki ikvienam cilvēkam.